

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 1

Утвърдил:

Директор: Мария Василева
Заповед №13 /15.09.2025 г.

ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ

ЗА ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

ПО НАРЕДБА № 5; НАРЕДБА № 6; НАРЕДБА № 13; НАРЕДБА ЗА ПРИБИОЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Цели и съдържание на предучилищното образование

Чл. 1. Целите се определят от държавният образователен

стандарт за предучилищното образование, както и предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

Чл.3. Съдържание-Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие.

НАРЕДБА № 5

I. БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

1. Цели и съдържание

Образователното направление има за цел изграждане на нагласа у детето да слуша активно художествено произведение и да изразява отношението си към него и към постъпките на героите в него. Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра:

- Свързана реч
- Речник
- Граматически правилна реч
- Звуков анализ
- Възприемане на литературно произведения
- Пресъздаване на литературно произведение

2. Изисквания за резултати от обучението

Свързана реч

*Назовава точния си адрес

*Притежава необходимия речник за описване на места и посоки, описва и представя лесен път или „маршрут“ до вкъщи

*Разбира основния сюжет в различни познати текстове

*Съставя устно кратък описателен текст

*Разказва кратка случка с помощта на учителя по зададени

опорни въпроси

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 2

- Речник
- *Разбира и използва думи с абстрактно значение
- *Употребява думи и изрази, използвани в групата и в медиите
  - Граматически правилна реч
- *Разказва кратки истории, като използва подходящ „времеви речник“
- *Конструира сложни изречения по нагледна и словесна основа
- *Различава изречение от текст
  - Звукова култура
- *Поставя правилно по практически път ударение на използваните думи
- *Определя звука в началото и в края на думата
- *Разпознава и назовава графични знаци на някои печатни букви, свързани с наименованията на познати лица и предмети
- *Демонстрира начални графични умения
  - Възприемане на литературно произведения
- *Възприема познати произведения от художествената литература чрез пресъздаването им в театъра или в киното
- *Илюстрира съдържанието и героите от литературни произведения
- *Определя по илюстрации последователността в сюжета на литературно произведение
- *Съотнася постъпките на герои от литературно произведение към собствения си опит
  - Пресъздаване на литературно произведение
- *Участва в драматизиране на приказки и разкази
- *Преразказва приказка или разказ, като импровизира реплики и използва подходящи невербални средства за комуникация

II. МАТЕМАТИКА

1 .Цели и съдържание

Стимулиране на детското развитие чрез насочване на познавателните интереси на детето към математическите характеристики на околния свят и тяхното диференциране чрез овладяване на обобщени способности при възприемането и оценяването им.

Цели се стимулиране на интелектуалното развитие на децата чрез:

изграждане основите на логико-математическото мислене, развиване на сензорни способности и овладяване на сензорни еталони, обогатяване на речника и свързаната реч.

Съдържание- Образователното съдържание да осигури формиране на елементарни представи за основни математически понятия, които се изучават по-късно в училище. От друга страна, математическото обучение стимулира общата познавателна

дейност и развива умствените способности на детето, които са основа за интелектуалното му развитие. Обемът на съдържанието по образователното направление включва конкретни количествени, геометрични, пространствени и времеви представи и умения, систематизирани в пет образователни ядра:

- Количествени отношения
- Измерване

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 3

- Пространствени отношения
- Времеви отношения
- Равнинни фигури и форми

2. Изисквания за резултати от обучението

- Количествени отношения

*Брой до десет в прав и обратен ред, отброява предмети до десет

*Определя реда на обект в редица от десет предмета

*Определя броя на обекти до 10 и ги свързва със съответната цифра на числото

*Сравнява броя на обектите (до 10) в две множества

*Подрежда редицата на числата до 10

*Възприема събирането като практическо добавяне, а изваждането като отнемане на част от група

- Измерване

*Сравнява обекти по техни признаци: дължина, височина и ширина

*Подрежда три предмета във възходящ и низходящ ред по височина, дължина или ширина

*Намира мястото на пропуснат обект в сериационна редица.

*Избира мярка (предметна) за измерване на височина, дължина и ширина

*Сравнява тежестта на предмети по време на игри, като използва лек/тежък

- Пространствени отношения

*Определя пространствените отношения (вътре, вън, между, затворено, отворено)

*Определя взаимното разположение на обекти (над, под, пред, зад, до, върху, на и др.)

* Описва пространственото разположение на два предмета един спрямо друг, като използва отляво, отдясно

* Използва пространствени термини за посоки, местоположения, разстояния и пространствени отношения (надясно/наляво; нагоре/надолу; отпред/отзад; близо/далеко; по-рано/по-късно; редом, по средата, на върха, горе вляво; долу вдясно; отпред вляво и др.)

* Представя графично пространствени отношения

- Времеви отношения

* Познава, назовава и подрежда дните на седмицата в тяхната последователност

* Познава, назовава и подрежда месеците на годината, отнасящи се към всеки сезон

* Познава предназначението на часовника като уред за измерване на времето

- Равнинни фигури и форми

* Свързва по форма обекти от околната среда и познати геометрични фигури

* Моделира по образец познати геометрични фигури

* Графично възпроизвежда геометрични фигури

III. ОКОЛЕН СВЯТ

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 4

1 .Цели и съдържание

Чрез образователното направление се реализира педагогическо взаимодействие, насочено към социализиращите

процеси - изграждане на адекватна представа за окръжаващата близка социална среда, придобиване на култура на поведение, социални умения за общуване и самостоятелна детска игрова дейност като предпоставки за готовността за училище.

Съдържание- стимулиране на детската любознателност, емоционалност, инициативност и творчество, осигуряване подходяща игрова среда, както и игрови средства в съответствие с очакваните резултати по това образователно направление и включва конкретни представи и умения за околния свят, систематизирани в четири образователни ядра:

- Самоутвърждаване и общуване с околните
- Социална и здравословна среда
- Културни и национални ценности
- Светът на природата и неговото опазване

2. Изисквания за резултати от обучението:

- Самоутвърждаване и общуване с околните

*Партнира на учителя и си сътрудничи с връстници

* Взаимодействия с възрастни и връстници, като отчита настроението им и свързва това настроение с причини,

които го пораждат

* Има конкретна представа за „социалната роля“ ученик

* Разбира разликата между ролеви и реални взаимоотношения

* Проявява толерантност към деца и възрастни с различия

* Демонстрира все по-голяма независимост и увереност

* Изразява собствените си мисли ясно и конкретно, взема предвид идеите на другите

* Избягва конфликтите и при необходимост ги разрешава

- Социална и здравословна среда

* Има представи за училището– класна стая, обзавеждане,

учебни пособия, нужни на ученика

* Изразява своето право на избор и инициатива сред другите

* Избира игрови действия съобразно особеностите на играчките, предметите за игра и игровата ситуация

* Разбира и демонстрира необходимото различно поведение и спазване на правила, когато е на улицата, в заведението за хранене, на мястото за отдих, на мястото за развлечение

* Сравнява състояние на здраве и на болест

* Разпознава професии от различни области и тяхното значение за живота на хората – строителство, сигурност, обществен транспорт и др.

- Културни и национални ценности

*Назовава лични, официални и национални празници, местни обичаи и традиции

* Разпознава националния химн и реагира, като изразява национална гордост и отдава почит

* Свързва конкретни празници и чествания със съответните

личности и събития (3 март,24 май, 18/19 февруари, 2 юни)

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 5

- Светът на природата и неговото опазване
- * Има представа за промените в поведението на някои животни в различните сезони
- * Свързва животните и техните природни семейства – ято, стадо, рояк и др.
- * Обяснява природозащитната дейност на човека и грижите за чиста природна среда
- * Разбира потребностите на растенията през различните сезони
- * Назовава поне едно условие за живот и развитие на растенията
- * Показва в природен календар метеорологичното време и сравнява промени в сезона/местността
- * Описва природозащитни инициативи на деца и възрастни по опазване на природата

IV. ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

1. Цели и съдържание

Изграждат се у детето представи, умения и отношения, свързани с изобразяване и пресъздаване на обекти и явления от заобикалящата го среда.

Съдържание- обогатява естетическите чувства и преживявания на децата от най-ранна възраст, развива своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра:

- Художествено възприемане
- Изобразителни

материали и техники

- Изобразително творчество

2. Изисквания за резултати от обучението:

- Художествено възприемане

* Изгражда представи за творби на изящните и приложно-декоративните изкуства

* Изпълнява изобразителни задачи по впечатления от творби на изобразителното изкуство

- Изобразителни

материали и техники

* Възпроизвежда фигура, знак, прави и криви линии, елементи от знаци

* Използва многослойно апликиране при

изпълнение на изобразителни задачи

* Използва безопасно различни видове материали и пособия за изобразяване

* Използва материали и техники за конструиране и моделиране

- Изобразително творчество

* Избира конкретна тема и я изобразява при рисуване, апликиране и моделиране

* Пресъздава обекти и явления от действителността чрез

рисуване и оцветяване

* Пресъздава впечатления и преживявания с различни

изразни средства

* Планира последователността на действията и използването на различни материали и техники при изпълнение на изобразителни задачи самостоятелно или в група

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 6

V. КОНСТРУИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИИ

1. Цели и съдържание

Да се формират първоначални умения за рязане, прегъване, залепване, свързване, украсяване и др., както и представи за някои знаци и правила в конструирането и моделирането. Осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

Съдържание- развитието на уменията са структурирани в 4 образователни ядра.

- Конструиране и моделиране
- Обработване на материали, съединяване и свързване
- Грижи и инициативност
- Техника

2. Изисквания за резултати от обучението:

- Конструиране и моделиране
  - * Самостоятелно довършва модел по образец, като подбира разнообразни материали и инструменти
  - * Предлага, представя и обяснява идея или решение при изработване на модел
  - * Оценява по собствени критерии модели и изделия и ги включва в игрови дейности
    - Обработване на материали, съединяване и свързване
  - * Подбира и използва хартия, картон или текстил в зависимост от свойствата им, когато при изработката на модел или изделие прилага късане, залепване, намокряне, намачкване, оцветяване
  - * Реже хартия и картон, като използва шаблон
  - * Прегъва последователно няколкократно хартия и картон
  - * Съединява елементи, като залепва, преплита и завързва
    - Грижи и инициативност
  - * Познава начини за самообслужване въщи и в детската градина
  - * Стреми се да се облича, като закопчава и завързва
  - * Спазва правила за култура на хранене и сервиране
  - * Самостоятелно подрежда и поддържа реда, чистотата на личните си вещи, играчки и материали въщи и в детската градина
  - * Участва в малък общ проект в детската градина
  - * Сътрудничи с другите при работа по общ замисъл
    - Техника
  - * Посочва важни за децата пътни знаци на кръстовище и обяснява нормите за безопасно придвижване по пътна маркировка
  - * Има представа за предназначението на някои домашни електроуреди и правилата за безопасност
  - * Познава отделни възможности на устройства за комуникация и
- Информация

VI. МУЗИКА

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 7

1. Цели и съдържание

Формиране на лично отношение към музиката като изкуство, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

Съдържание- развитие на музикално-изпълнителски умения и умения за слушане на музика, насърчаване на спонтанната детска артистичност, както и стимулиране на интереса и желанието чрез съдържанието по образователни ядра:

- Възприемане
- Възпроизвеждане
- Музика и игра
- Елементи на музикалната изразност

2. Изисквания за резултати от обучението:

- Възприемане
- * Разпознава три познати (слушани) музикални произведения
- * Разпознава визуално музикалните инструменти китара и тамбура
- * Разпознава марш, валс, хоро и ръченица
- * Влиза в ролята на певец, музикант и слушател
  - Възпроизвеждане
- * Пее до пет научени песни
- * Импровизира елементарен съпровод с детски музикални инструменти по собствен замисъл или със задача от учителя
- Музика и игра
- * Спазва хореографията при изпълнение на танц
- * Импровизира танцови стъпки и движения на различна по характер и националност музика
  - Елементи на музикалната изразност
- * Разпознава детски и мъжки гласове
- * Реагира на динамични промени (силно-тихо) в музика

VII. ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА

1. Цели и съдържание

Комплексно развитие на детето от ПУВ: добро здравословно състояние, физическо развитие и дееспособност; потребност, познавателна активност и емоционална удовлетвореност от двигателната дейност; игрови и комуникативни умения в игровата двигателна дейност.

Съдържанието е разпределено в 4 образователни ядра:

- Естествено-приложна двигателна дейност
- Спортно-подготвителна двигателна дейност
- Физическа дееспособност
- Игрова двигателна дейност

2. Изисквания за резултати от обучението:

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 8

- Естествено-приложна двигателна дейност

- * Строява се и се престроява в колона, редица, кръг и обратно със смяна на посоката и темпа. Придвижва се чрез маршируване и спазва точно устни указания
- * Придвижва се чрез ходене равновесно по тясна повърхност (пейка) с изпълнение на равновесни стоежи, обръщане, пресечни стъпки, отскок до полуклек
- * Изпълнява комбинации от различни видове бягане с други естествено-приложни движения. Изпълнява насрещно бягане с разминаване в редици. Бяга за постижение
- * Изпълнява подскоци с един крак и с придвижване напред. Скача с въженце с придвижване напред, на дължина и на височина със засилване, в дълбочина (върху постелка) от височина 40 см
- * Хвърля малка гумена топка с една ръка отгоре в далечина, плътна топка (1 kg) с две ръце над глава, гумена топка с две ръце от гърди и отгоре в повдигната хоризонтална цел
- * Катери се с кръстосана координация по диагонал на гимнастическа стена(катерушка) и изпълнява вис – обръщане в тилен лег и повдигане на краката
- * Придвижва се чрез лазене от свита стояща опора странично и в кръг. Проверява се чрез изтегляне от лицев и тилен лег.

- Спортно-подготвителна двигателна дейност

- * Участва в игри и състезания с поставени задачи от спортове (лека атлетика, бягане, скачане и хвърляне, баскетбол, футбол или хандбал, тенис на корт, плуване), насочени към формиране на двигателен опит
- * Проявява стремеж към постижения и себедоказване, коопериране и взаимодействие в различни по вид игри
- * Посочва примери за вида спорт в зависимост от използвания уред (топка, ракета и др.), от броя на играчите (отборни и индивидуални), от условията, при които се провеждат (зимни, водни)

- Физическа дееспособност

- * Използва естествено-приложните движения за комплексно развиване на двигателните качества с приоритет развитието на двигателните качества бързина, сила и издръжливост. Изпълнява закалителни процедури

- * Изпълнява физически упражнения за развитие на двигателни качества

- Игрова двигателна дейност

- * Владее набор от подвижни игри: с организиращ характер; с общо въздействие и с насочено въздействие (за разгриване, дихателни, успокоителни); музикално-двигателни; спортно-подготвителни; щафетни; за усъвършенстване техниката на естествените движения; за комплексно развитие на двигателните способности; народни подвижни игри и други
- * Инициира замисъл и сюжети на спортна тематика в игровата двигателна дейност, сравнява се и се самооценява в игрово-двигателен и поведенчески план
- * Познава и спазва духа на „честната игра“

НАРЕДБА № 6

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 9

КНИЖОВЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Целта на Книжовния български език е овладяване и прилагане компетентностите по ДОС и осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в детските градини на децата, при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

Съдържанието по КБЕ се осъществява в отделни ядра:

- Свързана реч
- Речник
- Граматически правилна реч
- Звуков анализ
- Възприемане на литературно произведения
- Пресъздаване на литературно произведение

2. Резултати от обучението

Свързана реч

*Назовава точния си адрес

*Притежава необходимия речник за описване на места и посоки, описва и представя лесен път или „маршрут“ до къщи

*Разбира основния сюжет в различни познати текстове

*Съставя устно кратък описателен текст

*Разказва кратка случка с помощта на учителя по зададени опорни въпроси

- Речник

*Разбира и използва думи с абстрактно значение

*Употребява думи и изрази, използвани в групата и в медиите

- Граматически правилна реч

*Разказва кратки истории, като използва подходящ „времеви речник“

*Конструира сложни изречения по нагледна и словесна основа

*Различава изречение от текст

- Звукова култура

*Поставя правилно по практически път ударение на използваните думи

*Определя звука в началото и в края на думата

*Разпознава и назовава графични знаци на някои печатни букви, свързани с наименованията на познати лица и предмети

*Демонстрира начални графични умения

- Възприемане на литературно произведения

*Възприема познати произведения от художествената литература чрез пресъздаването им в театъра или в киното

*Илюстрира съдържанието и героите от литературни произведения

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
Изменение от дата: първичен		Лист: 10

*Определя по илюстрации последователността в сюжета на литературно произведение

*Съотнася постъпките на герои от литературно произведение към собствения си опит

- Пресъздаване на литературно произведение

*Участва в драматизиране на приказки и разкази

*Преразказва приказка или разказ, като импровизира реплики и използва подходящи невербални средства за комуникация

НАРЕДБА № 13

1. Същност и цели

Чл. 3. (1) Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Чл. 5. (1) В предучилищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи:

1. интегрирано в обучението по образователните направления;
2. интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;

3. като самостоятелно образователно направление, когато иновативна или авторска програмна система предвижда това.

2. Начини и форми се определят в програмната система на детската градина или училището, която се разработва по реда и при условията на ДОС за предучилищното образование.

3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс по чл. 3 са определени, както следва:

1. по гражданско образование - в приложение № 1;
2. по здравно образование - в приложение № 2;
3. по екологично образование - в приложение № 3;
4. по интеркултурно образование - в приложение № 4.

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Цели и съдържание

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 11

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданите и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Изграждане на автономна и активна личност, която:

- а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- б) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- в) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

- Междуличностни отношения
- Социална среда
- Права на човека
- Демократично гражданство
- Идентичности и различия в обществото
- Власт, политика и демократични ценности
- Социална политика, справедливост и солидарност
- Глобализация, плурализъм и толерантност

2. Начини и форми

- ОФПВ
- ДФПВ-изложби ,тържества, проекти, презентации

3. Резултати от обучението

- Междуличностни отношения

*описва и обяснява различните роли в семейството и правата и отговорностите, свързани с тях; има положително отношение към сътрудничество с другите в съвместни дейности; умее да изразява подходящо чувствата си, да заявява своите нужди и желания, да споделя проблеми и да търси помощ

- Социална среда

*има позитивно отношение към празниците в семейството като средство за съхраняване на духовната връзка между поколенията; ориентира се в символиката и ритуалността на най-популярните български празници

- Права на човека

*описва отношение и поведение на възрастни и деца, което нарушава правата; прави самооценка на поведението си и разбира последиците от нарушаването на правилата в отношенията

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 12

- Демократично гражданство
- *ориентира се в различието между „гражданин на Република България“ и „жител на град...“
- Идентичности и различия в обществото
- *определя националната си идентичност
- Власт, политика и демократични ценности
- *разпознава местните органи за ред и сигурност и има представа за тяхната дейност, свързана със спазването на правата на децата
- Социална политика, справедливост и солидарност
- *проявява конкретни актове на солидарност при решаване на групови задачи и игри; разбира необходимостта от правила при общуването с околните; може да обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности
- Глобализация, плурализъм и толерантност-няма за ПУО.

4. Институционални политики –стратегия ДГ-

Да се продължи работата за повишаване на имиджовата политика спрямо родители, Община, неправителствени организации и извършване на кампания за информираност във връзка със Стратегията на ДГ и вътрешно-нормативната уредба.

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Цели и съдържание

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Изграждане на автономна и активна личност, която:

а) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

б) подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;

- Психично здраве и личностно развитие
- Физическо развитие и дееспособност
- Превенция на употребата на психоактивни вещества
- Безопасност и първа помощ
- Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции
- Лична хигиена
- Хранене

2. Начини и форми

- ОФПВ
- ДФПВ-изложби ,тържества, проекти, презентации

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 13

3. Резултати от обучението

- Психично здраве и личностно развитие

*осъзнава собствената си ценност и уникалност и тази на другите хора; умее да открива и описва разлики и прилики с другите хора

- Физическо развитие и дееспособност

*назовава основни части на човешкото тяло; показва положително отношение към развиване на двигателни качества, сила и издръжливост

- Превенция на употребата на психоактивни вещества

*познава и назовава предмети и вещества, забранени за деца

- Безопасност и първа помощ

*назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда; умее да търси и намира помощ, когато има нужда от нея

- Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции

*има положително отношение към собственото си тяло; има представа за своя пол; има елементарни представи за разликата между половете

- Лична хигиена

*демонстрира основни хигиенни навици; проявява елементарни умения за спазване на здравословен дневен режим; разбира значението на хигиенните навици за здравето; познава и описва хигиенни навици за поддържане на здравето на зъбите и устната кухина

- Хранене

* обяснява значението на храната като източник на енергия за ежедневното функциониране, порастването и развитието; има представа за полезни и вредни храни; спазва здравословен режим на хранене

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 14

ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

1 .Цели и съдържание

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Изграждане на автономна и активна личност, която:

а) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;

б) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;

- Вода, почва, въздух
- Енергия и климат
- Биологично разнообразие
- Потребление и отпадъци
- Общество и околна среда
- Културни идентичности
- Културна осъзнатост
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
- Интеркултурно образование и права на човека

2.Начини и форми

- ОФПВ
- ДФПВ-изложби ,тържества, проекти, презентации

3.Резултати от обучението

- Вода, почва, въздух

* описва значението на водата, почвата и въздуха за живота

на хората, животните и растенията

- Енергия и климат

* има представа за естествените източници на енергия; описва познати климатични промени

- Биологично разнообразие

* има представа за многообразието от растителни и животински видове; назовава основни жизнени фактори за човека, животните и растенията

- Потребление и отпадъци

* умее да поддържа чистотата в близката среда и разбира нейното значение

- Общество и околна среда

* познава правила за опазване на околната среда; описва въздействието на някои човешки дейности върху природата

- Културни идентичности

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 15

* усвоява знания за празници и обичаи, традиционни за различни културни общности у нас

- Културна осъзнатост

* разпознава културни различия в игрова, познавателна и приложно-продуктивна дейност; сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст; преживява чрез игрова дейност значимостта на традиции, обреди и обичаи, характерни за неговата/нейната културна общност.

- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия

* отнася се толерантно към прояви на културни различия; развива базови умения за общуване в процеса на игрова дейност в мултикултурна среда; уважава и цени национални символи и ритуали.

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1 .Цели и съдържание

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Изграждане на автономна и активна личност, която:

- а) осъзнава и цени своята културна идентичност;
- б) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

- Културни идентичности
- Културна осъзнатост
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
- Интеркултурно образование и права на човека

2.Начини и форми

- ОФПВ
- ДФПВ-изложби, тържества, проекти, презентации

3.Резултати от обучението

- Културни идентичности

* усвоява знания за празници и обичаи, традиционни за различни културни общности у нас

- Културна осъзнатост

* разпознава културни различия в игрова, познавателна и приложно-продуктивна дейност; сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст; преживява чрез игрова дейност значимостта на традиции, обреди и обичаи, характерни за неговата/нейната културна общност

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 16

- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
- * отнася се толерантно към прояви на културни различия; развива базови умения за общуване в процеса на игрова дейност в мултикултурна среда; уважава и цени национални символи и ритуали
- Интеркултурно образование и права на човека
- * притежава базови представи за правата на детето

4. Институционални политики –стратегия ДГ

НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Цели и съдържание

На децата в системата на предучилищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете .

А) Допълнителни модули за деца ,които не владеят български език.

Б) Занимания по интереси.

2. Резултати от обучението

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина и в подготвителните групи е насочена към превенцията на обучителните затруднения и включва:

1. обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език или българският език не е майчин;
2. дейности за прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие;
3. индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения.

Свързана реч

* Назовава точния си адрес

* Притежава необходимия речник за описване на места и посоки,

описва и представя лесен път или „маршрут“ до къщи

* Разбира основния сюжет в различни познати текстове

* Съставя устно кратък описателен текст

* Разказва кратка случка с помощта на учителя по зададени

опорни въпроси

- Речник

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_089 BG		ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ”, гр. Сандански, ул. „Теменуга” №2, 2800 община Сандански, тел: 0892 23 46 42, email: info-100902@edu.mon.bg
Версия 01/ 30.09.2016	ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА	
Изменение от дата: първичен	ЧЕТВЪРТА ГРУПА	
		Лист: 17

- *Разбира и използва думи с абстрактно значение
  - *Употребява думи и изрази, използвани в групата и в медиите
    - Граматически правилна реч
  - *Разказва кратки истории, като използва подходящ „времеви речник“
  - *Конструира сложни изречения по нагледна и словесна основа
  - *Различава изречение от текст
    - Звукова култура
  - *Поставя правилно по практически път ударение на използваните думи
  - *Определя звука в началото и в края на думата
  - *Разпознава и назовава графични знаци на някои печатни букви, свързани с наименованията на познати лица и предмети
  - *Демонстрира начални графични умения
    - Възприемане на литературно произведения
  - *Възприема познати произведения от художествената литература чрез пресъздаването им в театъра или в киното
  - *Илюстрира съдържанието и героите от литературни произведения
  - *Определя по илюстрации последователността в сюжета на литературно произведение
  - *Съотнася постъпките на герои от литературно произведение към собствения си опит
    - Пресъздаване на литературно произведение
  - *Участва в драматизиране на приказки и разкази
  - *Преразказва приказка или разказ, като импровизира реплики и използва подходящи невербални средства за комуникация
-
- Обучението чрез допълнителни модули по образователно направление „Български език“ за деца, които не владеят добре български език, се осъществява в педагогическите ситуации над минималния общ седмичен брой, определени за постигане на компетентностите в съответната възрастова група в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование.
  - Чрез заниманията по интереси се развиват интегрирането на ключовите компетентности, възпитанието в ценности, патриотичното, гражданското, здравето, екологичното и интеркултурното възпитание, насърчаването на иновациите и креативното мислене на децата и учениците. Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други.
  - Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравето и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство.